

होमेनैव यज्ञस्य यत् पूर्वमार्त्तं तत् समादधाति, प्रायश्चित्तान्तरं विधत्ते । “यद्युद्रुतस्य स्कन्देत् । यत्ततो ऊत्वा पुनरेयात् । यज्ञं विच्छिन्द्यात् । यत्र स्कन्देत् । तन्निषद्य पुनर्गृहीयात् । यत्रैव स्कन्दति । तत एवैनत् पुनर्गृह्णाति । तदेव यादृक्कीदृक् च होतव्यम् । अयान्यां दुग्ध्वा पुनर्होतव्यम् । अनार्त्तेनैवार्त्तं यज्ञस्य निष्करोति [५] इति । दोहनादूर्ध्वमुद्रुत्तस्य आहवनीयं प्रत्युनीतस्य लेशो यदि भूमौ पतेत् । तदानीमऊत्वा यदि ततो देशात् पुनरागच्छेत् । तदानीं यज्ञो विच्छिद्येत । अतस्तत्परिहाराय यस्मिन् देशे स्कन्नं तस्मिन्नेव देशे स्वयमुपविश्य तत्पतितं पुनः पात्रे गृहीयात् । तथा सति यस्मिन्नेव देशे स्कन्नं तस्मिन् देशे पुनर्गृहीतत्वात् तेन दुग्धान्तरं न भवेत् । तदेव पुनर्गृहीतेन सहितं पात्रस्थं नित्यार्थं ऊत्वा प्रायश्चित्तार्थमन्यां दुग्ध्वा जुहुयात् ॥

पुनरपि प्रायश्चित्तान्तरं विधत्ते । “वि वा एतस्य यज्ञश्च्छिद्यते । यस्याग्निहोत्रेऽधिश्रिते आऽन्तरा धावति । रुद्रः खलु वा एषः । यदग्निः । यद्गामन्वत्यावर्त्तयेत् । रुद्राय पशूनपि दध्यात् । अपशुर्यजमानः स्यात् । यदपोऽन्वतिषिञ्चेत् । अनाद्यमग्नेरापः । अनाद्यमाभ्यामपि दध्यात् । गार्हपत्याद्गन्नादाय । इदं विष्णुर्विचक्रम इति वैष्णव्यर्चाहवनीया ध्वंसयन्नुद्रवेत् । यज्ञो वै विष्णुः । यज्ञेनैव यज्ञः सन्तनोति । भस्मना पदमपि वपति शान्त्यै” [६] इति । यस्य यजमानस्याग्निहोत्रहविषि पाकार्थं गार्हपत्येऽधिश्रिते सति आहवनीय